

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Ο Α. Διακόπουλος

Αλέξανδρος Διακόπουλος

Η Τουρκία προωθεί τον «Δρόμο Ανάπτυξης» ως εναλλακτική επιλογή στο διάδρομο ΙΜΕC

Η μείωση της επιρροής του Ιράν άνοιξε παράθυρο στον Ερντογάν να εμφανιστεί ως ο κύριος προστάτης των μουσουλμανικών συμφερόντων καταγγέλλοντας το Ισραήλ ως τη μεγαλύτερη απειλή για την περιφερειακή σταθερότητα

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗΝ ΞΕΝΙΑ ΤΟΥΡΚΗ

Ο πόλεμος στη Γάζα μεταξύ του Ισραήλ και της Χαμάς, παρά το γεγονός πως τουλάχιστον επίσημα έχει σταματήσει, συνεχίζει να είναι ανοικτή πληγή. Οι συγκρούσεις οπιοραδικά συνεχίζονται, ενώ η δεύτερη φάση της εκχειρίας είναι πολύ πιο δύσκολα υλοποιήσιμη από την πρώτη, αφού αυτή εμπεριέχει αγκάθια όπως είναι για παράδειγμα εκείνο του αφοπλισμού της Χαμάς και της ανάπτυξης ξένων στρατιωτικών δυνάμεων στη Γάζα. Η σύγκρουση επηρεάζει, όμως, άμεσα κι άλλα μέτωπα, όπως είναι εκείνα του Λιβάνου, της Συρίας και του διπόλου Ισραήλ-Τουρκίας. Ο Αλέξανδρος Διακόπουλος αντιναύαρχος (ε.α.) Π.Ν. και επίτιμος διοικητής της Σχολής Εθνικής Αμύνης στην Ελλάδα στη συνέντευξή του στον Φιλελεύθερο μίλησε για τις αλλαγές που καταγράφονται στη Μέση Ανατολή τονίζοντας πως η αποδυνάμωση της Χαμάς, αν και αναγκαία, δεν αρκεί χωρίς μια πολιτική λύση, ενώ η λύση των δύο κρατών προβάλλεται ως θεωρητικά αναγκαία αλλά πρακτικά σχεδόν ανέφικτη. «Για να γίνει αυτό, το Ισραήλ θα έπρεπε να προβεί σε τεράστιους συμβιβασμούς και να αποδεχτεί την ύπαρξη παλαιστινιακού κράτους στην καρδιά του, το οποίο, όμως, δεν θα εμπιστευτεί ποτέ. Από την άλλη, οι Παλαιστίνιοι θα έπρεπε να αποδεχτούν ένα κράτος μειωμένης κυριαρχίας, καθώς το Ισραήλ δεν πρόκειται να επιτρέψει πλήρη αυτονομία σε ζητήματα άμυνας και ασφάλειας. Έτσι, η λύση των δύο κρατών είναι σχεδόν αδύνατη στην πράξη. Και, αν δεν υπάρξει αυτή η λύση, η εναλλακτική είναι η εθνοκάθαρση», τόνισε.

Παράλληλα, το κάδρο των επιπτώσεων αφορά ολόκληρη τη Μέση Ανατολή. Οι σχέσεις του Ισραήλ με τον αραβικό κόσμο δοκιμάζονται. Η μεταπολεμική Συρία είναι ένα κράτος δύσκολα διαχειρίσιμο, όπου μεγάλοι περιφερειακοί και διεθνείς παίκτες έχουν συμφέρον να αποτρέψουν νέα κατάρρευση. Το Ιράν εμφανίζεται απομονωμένο, με περιορισμένες επιλογές και χωρίς δυνατότητα επιστροφής στην προ του 2023 ισχύ του. Οι διαδηλώσεις των τελευταίων ημερών αποδεικνύουν και πόσο εύθραυστη είναι στο εσωτερικό της χώρας.

Ο Αλέξανδρος Διακόπουλος αναφέρθηκε και στις ευρύτερες γεωπολιτικές ανακατατάξεις, όπως την αντιπαλότητα Τουρκίας- Ισραήλ, την αναγνώριση της Σομαλilάνδης. Όπως, είπε, η τριμερής συνεργασία Κύπρου, Ελλάδας και Ισραήλ μετατρέπεται σε έναν εν δυνάμει αμυντικό και ενεργειακό άξονα. Ωστόσο, οι δύο χώρες πρέπει να σκεφτούν πολύ σοβαρά σε ποιο βαθμό θέλουν να εμπλακούν στον μεσανατολικό κυκεώνα, κατανοώντας πως η σύγκλιση συμφερόντων δεν σημαίνει ταύπιση και η στρατηγική σχέση δεν σημαίνει και συμμαχία με απόλυτη δέσμευση.

-Τι το καινούριο φέρνει το βιβλίο σας Αποκωδικοποιώντας τη Μέση Ανατολή (Εκδόσεις Πατάκη) και πως επηρεάζει τις αντιλήψεις μας για την περιοχή;

-Το βιβλίο δεν ακολουθεί μια ακαδημαϊκή πειθαρχία και θεματικά γραμμική πορεία. Πρόκειται για μια σειρά συζητήσεων που έγιναν σε εννεστώτα χρόνο όσο διαρκούσε και εξελισσόταν ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή. Αναπόφευκτα όπως συμβαίνει σε ζωντανές συζητήσεις πηγαίναμε συχνά από το ένα θέμα στο άλλο. Με αυτό τον τρόπο καλύψαμε όχι μόνο όλα τα ζητήματα που αφορούν την περιοχή αλλά και ένα ευρύτατο φάσμα της εξέλιξης των διεθνών σχέσεων και των παραμέτρων του υπό εξέλιξη διεθνούς

συστήματος. Ο αναγνώστης πιστεύω θα επωφεληθεί από τις διαφορετικές οπτικές γωνίες των συγγραφέων και από την εξέλιξη των αναλύσεων συναρτήσει των γεγονότων.

-Πως διαμορφώνεται σήμερα η κατάσταση στη Λωρίδα της Γάζας, μετά την επίτευξη έστω και μιας εύθραυστης εκχειρίας; Θα εφαρμοστεί η δεύτερη φάση του αμερικανικού σχεδίου;

-Η κατάσταση παρά την εκχειρία παραμένει εξαιρετικά επισφαλής, ασταθής και τεταμένη. Μπορεί η Γάζα να μην είναι στην επικαιρότητα όπως όσο διαρκούσε ο πόλεμος αλλά οι επιπτώσεις παραμένουν, με εκατοντάδες χιλιάδες εκποτισμένους να ζουν σε ερείπια και πρόχειρους καταυλισμούς υπό αντίξοες καιρικές συνθήκες. Τόσο το Ισραήλ όσο και η Χαμάς δείχνουν απροθυμία στο να προχωρήσουν στην επόμενη φάση και ο μόνος λόγος που δεν έχει καταρρεύσει η εκχειρία, είναι η αμερικανική πίεση. Η εκτίμησή μου είναι πως θα ξεκινήσει η μερική εφαρμογή της 2ης φάσης χωρίς την πλήρη αποχώρηση των Ισραηλινών δυνάμεων και χωρίς τον πλήρη αφοπλισμό της Χαμάς. Στην περιοχή που θα εξακολουθεί να ελέγχει το Ισραήλ, θα ξεκινήσει και η ανοικοδόμηση προκειμένου να δημιουργηθεί το απαραίτητο πολιτικό momentum.

-Και ας υποθέσουμε πως το αμερικανικό σχέδιο προχωρεί. Όπως είναι σήμερα τα πράγματα Ισραηλινοί και Παλαιστίνιοι μπορούν να βρουν μια κοινή λύση στην μεταξύ τους διένεξη; Μπορεί να υπάρξει σταθερότητα χωρίς πολιτική λύση ή κρατική προοπτική για τους Παλαιστίνιους;

-Σε όλη τη διάρκεια των συζητήσεων για το βιβλίο, τόσο εγώ όσο και οι συνομιλητές μου επαναλαμβάναμε, σχεδόν ως «leitmotif» πως δεν μπορεί να υπάρξει σταθερότητα μακροπρόθεσμα χωρίς τη λύση των δύο κρατών. Όπως αναφέρω και στο βιβλίο [σελ.71]: «Για να γίνει αυτό, το Ισραήλ θα έπρεπε να προβεί σε τεράστιους συμβιβασμούς, απομακρύνοντας εκατοντάδες χιλιάδες εποίκους και απο-

Η αποδυνάμωση της Χαμάς δημιουργεί ένα παράθυρο ευκαιρίας αλλά χωρίς λύση δύο κρατών στο Παλαιστινιακό το παράθυρο αργά ή γρήγορα θα κλείσει

δεχόμενο την ύπαρξη παλαιστινιακού κράτους στην «καρδιά» του, το οποίο, όμως, δεν θα εμπιστευτεί ποτέ. Από την άλλη, οι Παλαιστίνιοι θα έπρεπε να αποδεχτούν ένα κράτος μειωμένης κυριαρχίας, καθώς το Ισραήλ δεν πρόκειται να επιτρέψει πλήρη αυτονομία σε ζητήματα άμυνας και ασφάλειας. Έτσι, η λύση των δύο κρατών είναι σχεδόν αδύνατη στην πράξη. Και, αν δεν υπάρξει αυτή η λύση, η εναλλακτική είναι η εθνοκάθαρση.

Έχει πράγματι σημασία η αποδυνάμωση της Χαμάς, αν το πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο στα παλαιστινιακά εδάφη παραμένει το ίδιο, και αφού υπάρχουν πολλές πρόθυμες οργανώσεις να πάρουν την θέση της;

Η αποδυνάμωση της Χαμάς είναι αναγκαία αλλά όχι ικανή συνθήκη. Ας έχουμε υπόψη ότι η οργάνωση δεν δημιουργήθηκε για να χτίσει τη Γάζα, αλλά για να καταστρέψει το Ισραήλ. Όμως έχει βαθιές πολιτικές και κοινωνικές ρίζες και αυτές δεν εξαλείφονται με στρατιωτικά μέσα. Όσο διατηρείται η δυσαρέσκεια θα συνεχίσει να γεννά νέες οργανώσεις. Η αποδυνάμωση της Χαμάς λοιπόν δημιουργεί ένα παράθυρο ευκαιρίας, αλλά χωρίς λύση δύο κρατών, το παράθυρο αργά ή γρήγορα θα κλείσει.

Ο πόλεμος στη Συρία έχει τελειώσει. Πως βλέπετε να εξελίσσεται η κατάσταση εκεί με τη χώρα να έχει φύγει από την επιρροή του Ιράν και έχοντας ένα πρώην τζιχαντιστή ως πρόεδρο;

Η κατάσταση παραμένει ρευστή και τεταμένη. Η Συρία μετά από περίπου 14 χρόνια πολέμου, με την οικονομία της κατεστραμμένη, με εκατομμύρια πρόσφυγες και εσωτερικά εκτοπισμένους, με μία πανσπερμία θρησκευτικών και εθνικών μειονοτήτων που εχθρεύονται η μία την άλλη, είναι πολύ δύσκολο-αν όχι αδύνατο-να κυβερνηθεί. Από την άλλη ούτε οι χώρες της περιοχής πλην του Ιράν, ούτε οι ΗΠΑ θα ήθελαν να δούνε έναν υποτροπιασμό του εμφυλίου και μία εκ νέου κατάρρευση της χώρας. Ένα καθεστώς αντίστοιχο με εκείνα των άλλων σουνιτικών κρατών της περιοχής θα ήταν μια πολύ ευπρόσδεκτη εξέλιξη τόσο για την Ουάσιγκτον, όσο και για το Ριάντ. Έτσι υπάρχουν ισχυρά συμφέροντα για πολιτική και οικονομική στήριξη του αλ-Σάρα. Έπειτα, ο αλ-Σάρα παρά το τζιχαντιστικό του παρελθόν, έχει προχωρήσει σε μια συστηματική προσπάθεια «επαναστάσεως» της εκδόνας του και ιστορικά δεν είναι ο πρώτος πρώην «τρομοκράτης» που μεταμορφώνεται σε «αξιοσέβαστο» αρχηγό Κράτους. Το 2026 θα είναι κρίσιμο για το αν ο αλ-Σάρα θα καταφέρει να διατηρήσει τη χώρα ενωμένη και να μεταβεί σε ένα μόνιμο πολίτευμα.

Για άλλη μια φορά σημειώνονται μαζικές διαδηλώσεις στο Ιράν, αυτή τη φορά με φόντο την ακρίβεια και το υψηλό κόστος ζωής. Κινδυνεύει το καθεστώς της Τεχεράνης από τέτοιου είδους διαμαρτυρίες; Τι πρέπει να γίνει για να καταρρεύσει;

Οι διαδηλώσεις αυτές διαφέρουν από τις προηγούμενες γιατί γίνονται για κυρίως οικονομικούς λόγους. Οι υποδομές του Ιράν είναι σε κακή κατάσταση όπως φάνηκε και από την τεράστια κρίση λειψυδρίας του 2025, ενώ η οικονομία είναι υπό κατάρρευση. Από την οικονομική δυσπραγία πλήττονται όλοι. Γι' αυτό και το καθεστώς προ-

σπάθησε στην αρχή τουλάχιστον να τις αντιμετωπίσει πιο διαλλακτικά. Ο πρόεδρος Μασούντ Πεζεσκιάν, δήλωσε σύμφωνα με το Reuters: «Εμείς φταίμε. Μην ψάχνετε την Αμερική ή οποιονδήποτε άλλο για να κατηγορήσετε». Πολλά θα εξαρτηθούν από το αν θα καταφέρει το καθεστώς να μείνει αραγές. Από το αν ο τακτικός στρατός θα παραμείνει κάτω από την κηδεμονία των Φρουρών της Επανάστασης αλλά και το ποια φατρία θα επικρατήσει στην κούρσα διαδοχής για τη θέση του Ανώτατου Ηγέτη του Ιράν, Αλί Χαμενεϊ. Σημαντική επίσης θα είναι η στάση των μειονοτήτων (Αζέρων, Κούρδων και Σουνιτών Αράβων) εντός του Ιράν.

Πάντως, το Ιράν βγήκε λαβωμένο από τις εξελίξεις μετά την επίθεση της Χαμάς στο Ισραήλ. Ποια είναι η θέση ισχύος του σήμερα στη Μέση Ανατολή; Μπορεί να επιστρέψει στην προ του 2023 κατάσταση;

Βρίσκεται σε πολύ δύσκολη θέση και είναι ουσιαστικά απομονωμένο. Στον πόλεμο των 12 ημερών δεν είχε καμία σημαντική στήριξη από Ρωσία και Κίνα ενώ οι υπηρεσίες ασφαλείας του φάνηκε ότι είχαν διαβρωθεί από το Ισραήλ. Έχει επίσης αποδυναμωθεί πολύ ο άξονας της αντίστασης και ο Στρατός των πληρεξουσίων που του παρείχαν την λεγόμενη «προωθημένη άμυνα» (forward defense). Τώρα δύο δρόμοι υπάρχουν: ή θα σκληρύνει το καθεστώς επιταχύνοντας το πυρηνικό του πρόγραμμα, κάτι που θα επιφέρει την αντίδραση ΗΠΑ και Ισραήλ, ή θα γίνει μια προσπάθεια ελεγχόμενης φιλελευθεροποίησης. Νομίζω πως και στις δύο περιπτώσεις η μοίρα του καθεστώτος είναι προδιαγεγραμμένη, αλλά ο πρώτος δρόμος θα επιφέρει ακόμα μεγαλύτερο πόνο και καταστροφές. Πάντως δεν θα επιστρέψει στην προ του 2023 κατάσταση.

Με ποιο τρόπο η κρίση στις σχέσεις της Τουρκίας και του Ισραήλ διαμορφώνει τις εξελίξεις στην περιοχή;

Η αντιπαλότητα μεταξύ Τουρκίας και Ισραήλ έχει δομικά πλέον χαρακτηριστικά ανεξάρτητα της προσωπικότητας των ηγετών τους. Οι πόλεμοι και οι αραβικές εξεγέρσεις στις αρχές του αιώνα εξασθένησαν πολύ τα αραβικά κράτη. Αυτό σε συνδυασμό με την αποστασιοποίηση των ΗΠΑ και την υποχώρηση της Pax Americana, δημιούργησε ένα κενό εξουσίας το οποίο κανένα αραβικό κράτος δεν μπορούσε να το καλύψει. Αρχικά επωφεληθήκε το Ιράν. Η αντιπαλότητά του με το Ισραήλ κυρίως και τα σουνιτικά βασίλεια του Κόλπου δευτερευόντως, ήταν που χαρακτήριζε και έθετε τις παραμέτρους στην περιοχή. Τώρα που η ισχύς και η επιρροή του Ιράν έχει μειωθεί δραστικά, διανοίχτηκε το πεδίο για άλλη μια μη αραβική χώρα, την Τουρκία, η οποία επιδιώκει να εμφανιστεί ως ο κύριος προστάτης των μουσουλμανικών συμφερόντων, καταγγέλλοντας το Ισραήλ ως τη μεγαλύτερη απειλή για την περιφερειακή σταθερότητα. Το άμεσο πεδίο ανταγωνισμού είναι η Συρία όπου η Τουρκία στηρίζει τη νέα διοίκηση του αλ-Σάρα για να εδραιώσει έναν σουνιτικό άξονα, ενώ το Ισραήλ, ανησυχώντας για την τουρκική επιρροή στα σύνορά του, παρέχει στήριξη σε μειονότητες (Κούρδους, Δρούζους) για να αποτρέψει την πλήρη τουρκική κυριαρχία. Ο ανταγωνισμός όμως αυτός δεν περιορίζεται στην Συρία αλλά έχει

Ενδυναμώνεται η θέση Κύπρου και Ελλάδας στην Ανατ. Μεσόγειο

-Σε συνέχεια της προηγούμενης ερώτησης πως αυτό επηρεάζει τους γεωπολιτικούς σχεδιασμούς της Κύπρου και της Ελλάδας στην Ανατολική Μεσόγειο;

Σε πρώτο επίπεδο, οι εξελίξεις αυτές ευνοούν τα συμφέροντα Ελλάδας και Κύπρου γιατί ενδυναμώνουν τη θέση τους στην Ανατολική Μεσόγειο, μετατρέποντας την τριμερή συνεργασία με το Ισραήλ σε έναν εν δυνάμει αμυντικό και ενεργειακό άξονα. Έναν δομικό άξονα ασφαλείας που δυνητικά επανακαθορίζει τα όρια της δυτικής επιρροής στην Ανατολική Μεσόγειο. Η ύπαρξη κοινών συμφερόντων και ενός κοινού αντιπάλου είναι τα δομικά υλικά μιας στρατηγικής σχέσης. Οι δύο χώρες του Ελληνισμού παρέχουν στο Ισραήλ το στρατηγικό βάθος που του λείπει, ενώ λειτουργούν και ως συνδετικός άξονας με την Ευρώπη. Από την πλευρά του το Ισραήλ προμηθεύει τις δύο χώρες με εξελιγμένα οπτικά συστήματα, ενώ τις διασυνδέει με τον διάδρομο IMEC και την Ινδία.

Όμως τα πράγματα δεν είναι τόσο απλά ούτε οι εξελίξεις συμβαίνουν εν κενώ. Η Ελλάδα και η Κύπρος πρέπει να σκεφτούνε πολύ σοβαρά σε ποιο βαθμό θέλουν να εμπλακούν στον μεσανατολικό κυκεώνα. Όπως είπαμε, το γεωπολιτικό τοπίο είναι εξαιρετικά σύνθετο και οι δύο χώρες καλούνται να διατηρήσουν τις ισορροπίες με τον αραβικό κόσμο Αίγυπτο, Ιορδανία, οι οποίες, ενώ συνεργάζονται ενεργειακά, δέχονται εσωτερικές πιέσεις λόγω της στάσης του Ισραήλ. Έπειτα, η σύγκλιση συμφερόντων δεν σημαίνει ταύπιση και η στρατηγική σχέση δεν σημαίνει και συμμαχία με την τυπική και δεσμευτική έννοια του όρου. Επίσης οι δύο χώρες είναι μέλη της ΕΕ ενώ η Ελλάδα είναι και μέλος του ΝΑΤΟ, που αποτελεί ένα ξεχωριστό σύστημα ασφαλείας και στο οποίο είναι μέλος και η Τουρκία, ενώ υπάρχει πάντα και ο αμερικανικός παράγοντας. Πρέπει τέλος να έχουμε πάντα υπόψη μας πως ούτε το Ισραήλ ούτε η Τουρκία έχουν συμφέρον να φτάσει αυτή η αντιπαλότητα στα άκρα. Το πιο πιθανό είναι ότι θα παραμείνουν ανταγωνιστές αλλά θα ισορροπήσουν σε μια πραγματιστική συνύπαρξη.

μεγαλύτερο βάθος και πολλές παραμέτρους. Ένα σημαντικό πεδίο- που αφορά και εμάς, είναι ο ανταγωνισμός των ενεργειακών και εμπορικών διαδρόμων: η Τουρκία προωθεί τον «Δρόμο Ανάπτυξης» (Ιράκ-Τουρκία) ως εναλλακτική στον υποστηριζόμενο από το Ισραήλ διάδρομο IMEC (Ινδία-Μέση Ανατολή-Ευρώπη).

Η επιθετικότητα του Ισραήλ, από την άλλη έχει φέρει εγγύτερα την Τουρκία με την Αίγυπτο. Όμως, κατά την εκτίμησή μου, ούτε οι χώρες του Κόλπου επιθυμούν την τουρκική ηγεμονία στην περιοχή παρότι θα ήθελαν ένα αντίβαρο στην ισραηλινή ισχύ. Ακόμα και ο αλ-Σάρα, όσο και να μη θέλει να δυσανεμίσει την Τουρκία, δεν θέλει η χώρα του να γίνει τουρκικό προτεκτοράτο και προσπαθεί να προσεταιριστεί τη Σαουδική Αραβία και τις ΗΠΑ για αυτό το λόγο. Γενικά διαμορφώνεται ένα νέο, εξαιρετικά σύνθετο γεωπολιτικό σκηνικό στη Μέση Ανατολή, επηρεάζοντας άμεσα τη σταθερότητα και τις συμμαχίες στην περιοχή.

Προηγούμενο για το Κυπριακό η αναγνώριση της Σομαλιλάνδης

Ισραήλ, ΗΑΕ και Αιθιοπία ανησυχούν για την αυξανόμενη επιρροή της Τουρκίας και του Ιράν στην Ερυθρά Θάλασσα

-Πριν από μερικές μέρες το Ισραήλ αναγνώρισε την Σομαλιλάνδη, μια περιοχή της Σομαλίας που οι περισσότεροι δεν ήξεραν καν ότι υπάρχει. Βλέπετε να υπάρχει οποιαδήποτε σύνδεση της εξέλιξης αυτής με την Κύπρο, και ειδικά με τα κατεχόμενα από την Τουρκία εδάφη;

Η αναγνώριση της Σομαλιλάνδης (η οποία ανακήρυξε την ανεξαρτησία της ήδη από το 1991) από το Ισραήλ είναι μια πολύ ενδιαφέρουσα αλλά και ανησυχητική εξέλιξη γιατί καταδεικνύει την γεωπολιτική πολυπλοκότητα της περιοχής αλλά και την αστάθεια του υπό εξέλιξη διεθνούς συστήματος. Σε περιφερειακό επίπεδο ανατρέπει τις ισορροπίες στο Κέρασ της Αφρικής και την Ερυθρά Θάλασσα. Μέσω της Σομαλιλάνδης το Ισραήλ αποκτά ζωτική πρόσβαση στον Κόλπο του Άντεν, επιτρέποντας του την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση και αντιμετώπιση των επιθέσεων των Χούθι και της ιρανικής επιρροής στην περιοχή. Φέρνει επίσης το Ισραήλ πιο κοντά με την Αιθιοπία και τα ΗΑΕ που στηρίζουν την αποσχισθείσα

οντότητα εδώ και δεκαετίες. Από την άλλη παροξύνεται ο ανταγωνισμός με την Τουρκία (η οποία στηρίζει τη Σομαλία όπου διατηρεί και βάση) αλλά και με την Αίγυπτο (η οποία έχει πολύ κακή σχέση με την Αιθιοπία λόγω του Μεγάλου Φράγματος στον Μπλε Νείλο). Συνοπτικά, Ισραήλ, ΗΑΕ και Αιθιοπία ανησυχούν για την αυξανόμενη επιρροή της Τουρκίας και του Ιράν στην Ερυθρά Θάλασσα ενώ Τουρκία και Αίγυπτος ανησυχούν για την στρατηγική παρουσία του Ισραήλ στον Κόλπο του Άντεν. Σε διεθνές επίπεδο η αναγνώριση αυτή σε συνδυασμό με μια πιθανή ειρηνευτική συμφωνία στην Ουκρανία με παραχώρηση εδαφών στη Ρωσία, δημιουργεί ένα επικίνδυνο προηγούμενο για το Κυπριακό, καθώς κλονίζει τα θεμέλια του διεθνούς δικαίου περί εδαφικής ακεραιότητας. Οι εξελίξεις αυτές θέτουν απροσχημάτιστα την γεωπολιτική σκοπιμότητα πάνω από το διεθνές δίκαιο και έτσι εξασθενεί η προστασία που παρείχαν τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ στην Κύπρο.

